

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Dr. MEGEDŰS LORANT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 49. szám.

A kegyelmes ur sztrájkol

Debrecen, július 4.

Nagy garral kürtölik világgá, hogy Justh Gyula közvetlenül a királyhoz intézett levélben lemondott a titkos tanácsos-ságról. Szó sincs róla, szokatlan eset és beletartozik abba a beteges evolúcióba, a melyen a Justh Gyula politikai pályáján keresztül ment, amelyen tudja isten, hol fog megállni, s amelyen hol közismert fékezhetetlen indulatai, hol kicsinyes hiuság hol meg környezetének befolyása ragadta tova. Ebbe a fejlődésmenetbe beállítva a Justh Gyula hühös lemondása, csak egy-egyel több a sok aberráció közül. Így áll az eset akkor, ha fölös komolysággal vesszük. Ámbátor ezt egyáltalán nem érdemli meg. Mert évtizedek mulnak el, amíg ilyen tipikus korteslépés, ilyen népgyűlési kiaknázásra számított „bauernfängerei“ történik, aminő Justh Gyula lemondó levele. A szándék olyan átlátszó, a hatáskeltés célzata olyan kétségtelen, hogy be kell rajta teljesednie a német axiómának: „a szándékot észreveszik és kedvüket elvesztik“.

A politikai rosszhiszeműség ezenfelül is nyilvánvaló ebben a lemondásban. Nem tudjuk, hogy születet ez a lemondó-levél. De inkább mulatságos, mint lesújtó irás és sem tartalma, sem formája nincs összhangban a benne közölt „nagyyszerű“ elhatározással. Felpanaszolja Justh Gyula a királynak, hogy őt a parlamentből eltávolították közrendőrök karhatalmával s ezzel megsértették a titkos tanácsosi méltóságát. Hisz akkor, legalább Justh Gyula számára, egyénileg kész a restitúció in integrum: a méltóságát megsértették, ő tehát leveti azt, mint a rossz ruhát s egyénisége sértetlen. De Justh Gyula elfelejti, hogy a méltóságát ő már rég levette. Eldobta magától nem a titkos tanácsosi, hanem az államférfiui, a politikai méltóságát, amikor dobolt, füttyölt, trombitált, tudva kényszerítette a többséget a házszabályokban és a törvényben előrelátott szigorú rendszabályok alkalmazására, amelyeknek kényszerítő szükségét eddig soha senki fel nem idézte, még a legvadabb politikai viharok között sem. Levette Justh Gyula méltóságát, a vezéret, amikor modellt állott kihurcoltatási pózban mindenféle mozinak és fotografusnak, amikor utcahosszat tüntető suhancok ordítóásával muzsikáltatta magát, amikor nap-nap után visszatérő és egyre fokozódó kómikummal ugyanazt a

frázist szónokolta el a rendőröknek és a katonáknak.

Nem bizony: Justh Gyula nem panaszkodik a rajta esett brutálitáson, Justh Gyula dicsekszik vele.

És milyen esetlen módon cselekszi. „Az utcán sincs biztonságban“ — mondja. Hát nem kivételesen bántak vele. Bárki más halandó olyat cselekszik, amiket Justh Gyula az utcán, a katonákkal és a rendőrökkel szemben, kordon előtt és kordon mögött, nap-nap után elkövetett, sulyosan meggyül a baja. Ő büntetlenül tehet.

Épp oly tévedés ez, mint az a másik frázis, hogy őt „a nemzet bizalma“ küldötte a képviselőházba. Nos hát tisztelet, becsület Makónak, — de Makó még nem a nemzet. Van azonban a sok tévedés, ténybeli és stílusos botlás között (egyik diszpéldája ennek az a szólam, hogy „Felséged titkos tanácsosa erőszak tárgya“) egy őszinte beismerés. Ugy kötelessége — írja Justh Gyula — szolgálni a haza és a trón érdekeit, „mint a multban tette“, a király által is „elismert módon“. Vagyis úgy, a hogy akkor tette, amikor a titkos tanácsosságot kapta. Akkor pedig obstrukcióellenesen, házszabályvitát meg nem engedően, tömeges szövegvonóan, az ellenzéki szónokokat leültetően, minden ellentmondást elfojtóan, az engedetleneket kizáróan, házszabályszigorítóan, minden technikázást, sőt még a tárgytól való eltérést is megakadályozóan és megtorlóan s ilyen kiáltásokkal, hogy — „nem tűrök visszaélést a házszabályokkal“ — szolgálta a haza, a trón és — saját pártjának érdekeit. Ő felsége nyilván ezekért az érdemekért adta Justh Gyulának a titkos tanácsosságot s nem országfelforgatásért, parlamenti rendbontásért, trombitálásért s effélékéért. Ezt annyival kevésbé gondolhatjuk, mert akkoriban nemcsak, hogy Justh Gyulának nem tett, hanem elképzelhetetlen volt, hogy valaki ilyet tegyen.

Node minek tovább elemezni a bohózati konfliktus elemeit: nézzük inkább a végkifejlést. Mit szólnak Justh Gyula „nagyyszerű“ tettehez az új koalíció többi kegyelmesei? Mit Apponyi, Kossuth, Zichy Aladár gróf, Rakovszky, Tóth János és a többi? Nem követik a nemes példát? Hisz akkor ők rangéhes, cimkórságos áldemokraták? Vagy követik és megcsinálják az — Excellenzek sztrájkját? . . .

A debreceni népjóléti intézmények

Részlet az új nagy programból

Abban a nagy programban, amelyet a nagy 66 millió újabb kölcsön fölvetelének ügyében Debrecen város tanácsa összeállított, 2100000 korona értékben új népjóléti intézmények megvalósítását is tervbe vették. Mi ezt az összeget kevésnek, kicsinek tartjuk s úgy hisszük, sok minden kell még népjóléti intézmények címén. De most nem erről akarunk szólni, mert hiszen már az is haladásnak tekinthető, hogy szociális kérdésekről is történik gondoskodás.

És pedig, mint azt az előterjesztés mondja, a következő kiadások és tervek keretében: A tanácsi előterjesztés e dolgokról a következőket mondja:

Gondoskodni kívánunk népjóléti intézmények létesítéséről is. Köztudomásu dolog, hogy a lakásbérek az utolsó években országszerte, de különösen városunkban igen megnövekedtek; az egészséges lakás pedig közegészségügyi szempontból elengedhetetlen feltétel képez. Olyan intézmények létesítése tehát, amelyek a szegényebb néposzállyt, a munkásokat olcsó és jó lakásokhoz juttatják, városunknak, mint erkölcs testületnek, igen fontos feladatát képezi. Azon tervvel foglalkozunk tehát, hogy a város különböző helyén 3 népbérlőház építtessék. Ezen bérlőházak építésével még a szükség-lakások kérdését is megoldani kívánjuk. Ez idő szerint ugyanis, ha valamely ház lakóinak akár közegészségügyi, akár köztisztasági szempontból kila-koltatása válik szükségessé, a hatóság nem rendelkezik olyan helyiséggel, ahol a kila-koltatott egyéneket elhelyezhetné. A munkásház-építő közhasznú részvénytársaság és a Debreceni Munkás-otthon szövetkezet szintén foglalkoznak a munkáslakás-kérdés megoldásával és pedig oly módon, hogy egyes lakásokat építene, amelyek mindegyikéhez egy kis darab föld is tartoznék. Azt reméljük, hogy a város a másik két tényezővel együtt ezen kérdést, más-más alapról kiindulva, megfelelően megfogja oldani. Egy-egy bérlőház a rendelkezésünkre álló adatok szerint, a telket is beleszámítva, körülbelül 300.000 koronába kerül és így javaslatba hozunk 900.000 koronát.

A munkás-bérlőházak építésével azonban a munkáslakás-kérdés megoldva nincsen, szükséges még, különösen a nőtlen és az átmenetileg a városban tartózkodó munkások érdekében u. n. népszálló létesítése is. — Ezen népszállót a külföldiekhez hasonló mintára tervezzük és annak létesítésére felszereléssel és telekkel együtt javaslatba hozunk 1.000.000 koronát.

Bár mindkét fentebb említett intézmény fiúrdó-helyiségekkel is el lesz látva, szükséges még külön egy vagy két népfüzdő felállí-

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sör csapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kötő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zeneestély.

tása is. E célra javaslatba hozunk 200.000 koronát.

Ezeket mondja a tanács. Akkor pedig, a mikor a fedezet kérdéséről szól az előterjesztés, a most jelzett tételekre a következő fölvilágításokat adja: Népbérlés jövedelme (a befektetés 6 százaléka) 54.000 korona, Népszállás jövedelme (a befektetés 5 és fél százaléka) 55.000 korona, Népfürdő jövedelme (a befektetés 5 és fél százaléka) 11.000 korona.

Nem akarunk itt arról sem szólni most, hogy az itt fölvetett százalékok olyan magasak, hogy azok egy-egy szép polgári haszonnak felelnek meg, már pedig ezek olyan fontos, nagy jelentőségű intézmények, hogy még polgári haszon alul is meg kell valószínűsíteni.

Arra akarunk csak rámutatni, hogy a fedezet felsorolásából egy tekintélyes és föltétlenül beszámítandó tétel hiányzik. És ez az állami segély, vagy hozzájárulás, amelynek föltétlenül meg kell lennie. És pedig e hozzájárulásnak a befektetés összegét tekintve, legalább 3—400000 koronának kell lennie. Hangsúlyozzuk a „kell” szót, mert a népjóléti intézményekkel az állam kötelességeit teljesíti a szociális, közegészségügyi, sőt közbiztonsági szempontokból. Emellett még ha az állam a méltán és jogosan elvárt segínyt megadja, egyrészt a város terhe lesz kevesebb, másrészt éppen ezért a népjóléti intézmények használatának díja lesz kisebb, vagyis szerencsésebben és jobban, igazabban tud megfelelni hivatásának.

Amikor tehát a reménybeli fedezetek közé fölvetették a Hortobágy hasznosításának szép, de már megint szörnyen elasztikus pórázon nyugtózó reménységét, föl kellett volna venni ez intézményeknél az állam köteles segélyét is. Most olvastuk éppen, hogy Nagyvárad a napokban vette fel az e címen kapott 200000 koronát.

Ezt tehát számításba kell venni minden lépést esetleg már most megtenni, hogy ilyen segély már a jövő évi büdzsében szerepeljen Debrecen javára.

És még egyet szeretnénk a tanácsi program e kérdésénél látni, hogy e tételek sürgősen, azonnal megvalósítandók. Mert megvalósításuk óriási jelentőségű s mint a számok mutatják, kiadásaiuk szerény összegből kitelnek.

— **A közigazgatási tanfolyam vizsgál.** Tegnap kezdődtek meg a városháza közgyűlési termében a debreceni közigazgatási tanfolyam vizsgái, amelyek ma is tartottak és holnap nyerne befejezést.

Penelope

Írta: Jules Lemaitre.

Ulisses agyonverte a kéréket és újra elfoglalta a házat.

Három nap mulva veszélyesen megbetegedett Eumaeos, a sertéspásztor. Nem tudott sem aludni, sem enni. Mikor baja már nagyon rosszra fordult, megkérte pajtását, Philetost, a kecskepásztor, hogy menjen el a királyhoz és mondja neki a következőket:

— Uram, királyom! Hűséges szolgád, Eumaeos, haldoklik és halála előtt még egyszer látni szeretné felséges alakodat!

Ulisses nyomban elment a kunyhóba, ahol Eumaeos báránybőrökön vergődött, me leg takarók alatt. Láz gyötörte és olyan nyugtalanul hánykolódott nyughelyén, mint a véres áldozat a rostos.

Eumaeos imigyen üdvözölte a királyt:

— Köszönet, hála és üdv neked, uram és királyom, hogy szegény, hűséges szolgád viskóját megtisztelted! Nagy titkot akarok neked meggyónni mert érzem, hogy halálom közeledik. Ezzel tartozom neked és csalárodnak. Atyád, Laertes, még gyermekkoromban megvett szolgájának, anyád, Antikleia, jószágosan fölnevelt és maidnem úgy szeretett, mint legifibb leányát, a szépséges Klimentát. Tudod, hogy neked és házad-

A szavazati jog általánossága

A demokratikus kiterjesztés.

A parlament őszi munkaprogramjában az első helyet a választási törvény megalkotása foglalja el. Már évek óta foglalkoztatja a közvéleményt ez a kérdés és fontosságát tekintve nem csoda, ha hajba kapnak miatta az emberek. Az állampolgár közjogi között a szavazati jog a legfőbb jog, mert ebben a jogban egy nemzetnek a legfőbb hatalma nyilatkozik meg.

A szavazati jog terjedelmének a megállapításánál kétféle szempontból lehet kiindulni. Az első: az általános szavazati jog (a suffrage universel) a második pedig: a demokratikus kiterjesztés.

Az általános szavazati jog elve azt kívánja, hogy szavazati joga legyen az államban minden egyéneknek, legyen az férfi, vagy nő, ha bizonyos kort elért. Vagyoni, értelmiségi kiválasztásnak a fölállítására ellenkezik az általános szavazati jog elvével. A első pillanatra megállapítható, hogy általános szavazati jog sehhol nem létezik. De mindjárt hozzátéhetjük azt is, hogy az abszolút általános szavazati jognak a férfi nemre szorító alakja sem létezik sehhol a maga tisztaságában és korlátlanosságában.

Nálunk a szavazati jognak a kérdését a figyelembe veendő szempontoknak a sokasága ugrálja körül és az illetékes tényezők nyilatkozataiból tudható, hogy, a szocializmus híveit kivéve, a suffrage universel tiszta elméleti alakjában egyik törvényhozási tényező részéről sem fogadtatik el. Büszkék lehetnek közviszonyainkra, ha azok összességükben olyanok volnának, hogy az általános szavazati jog a férfinemre vonatkozólag meg volna valósítható. A mi viszonyaink — különösen nemzetiségi állapotunk — között azonban a tiszta általános szavazati jogról beszélni sem lehet. Nem lesz a megalkotandó szavazati jog más, mint egy becsületes, demokratikus kiterjesztés, amely az általánosság elvén épül föl, de a nemzetiségi és társadalmi szükségszerűségnél fogva, bizonyos határokat foglal magában.

Az állam nemzeti jellegét semmiféle elméleti kockára tenni nem lehet. A gyakorlati politikára semmi sem olyan veszedelmes, mint egy tudományos elmélet, amely a viszonyoknál fogva itt nem alkalmazható. És a mikor tényként áll előtünk, hogy az 52 százalék magyar a 48 százalék nemzetiséggel

szemben csak bizonyos kautélák mellett tudja a maga többségét biztosítani: magyar ember előtt nem lehet kétséges, hogy a szavazati jog rendszerét mely szempontok szerint kell megalkotnia.

Részünkről — a nemzetiségi szempontoktól eltekintve — nem tulajdonítunk az általános szavazati jognak olyan roppant nagy jelentőséget, amelyet különösen szocialista oldalról fölvesznek. Mi azt hisszük, hogy az emberi társadalom fejlődését biológikus, materialis tények sarkalják és a jogpolitikai berendezéseknek a hatása magára a fejlődésre nézve nagyon másodrendű. Inkább az alkotmány és az állami berendezések képezik eredményét a gazdasági és a társadalmi viszonyoknak, mint megfordítva. — Egyébként is az állami berendezések, a legfőbb állami szervezet strukturái, melyekben az állami lét működik, nem szívják mind magukba az állam szerveződött emberi társadalomnak összes életnyilvánulásait. Olvan választó közönséget és olyan parlamentet, amely a társadalmi létnek minden szükséges föladatát megoldani képes: gondolni sem lehet. Az állami lét és az állami funkció mellett mindig ott fog működni a társadalmi élet a maga ezernyi föladatával, sokkal gyorsabb és melegebb vérkeringéssel, mint amilyet az állami szervezet teste mutat.

Ezért tehát, jóslási tehetségünk minden fitogtatása nélkül, annak a véleményünknek adunk kifejezést, hogy a szavazati jog általánossága esetén is a mi társadalmunk — kivéve mégis a nemzetiségi viszonyokat — nem fogná se formában, se intézményeiben lényeges átalakulást mutatni.

A parlament képe bizonyára változásokon fog átmenni annyiban, hogy azok a heterogén irányzatok, amelyek ma a szocializmus nagy kalapja alatt mind elférnek, bizonyos számú képviselőt nyerne és ekként bele viszik az állami szervezetbe a maguk érdekharcát. — Hogy ez elméletileg igazságos és gyakorlatilag helyes: azt mindenki beláthatja.

A társadalom haladásának és fejlődésének mai eredményét azonban ez az új beállítás kevéssé fogja megváltoztatni.

Mert valószínűtlen az, hogy a szavazati jogot nyerő néptömeg által választott képviselők többségben legyenek; valószínűtlen az, hogy az állami és társadalmi intézményeket ennek az osztálynak az érdekében át tudják formálni. De ott vannak még a többi törvényhozási tényezők is!

Annyi azonban bizonyos, hogy az alsóbb néptömegek se nem mernek, se nem tudnak, de nem is akarnak uralkodni az államban. A

nak mindenkoron hűséges és alázatos szolgája voltam!

— Tudom, fiam! — bizonyította Ulisses.

— Halld tehát gyónásomat és fogadd kegyesen! Visszatérésed előtt egy hónappal fiatal malacot vittem a palotádba. A királyné asztalára szántam. Az udvar kapujánál egy idegen főnóciával találkoztam, aki csak az imént érkezett Ithakába és arra kért, hogy vezessem be szépséges királynénkhöz. Penelopehoz; azt hitte, hogy a királyné majd vásárol valamit eladó portékájából. Teljesítettem kérését. A főnóciát kiterítette gyönyörű himzéseit és nemes ékköveit nagy tiszteletre méltó hitvesed előtt és dicséző szavakkal magasztalta holmijait. De a nemes szívi királyné mindent visszautasított. Nem akarta magát felékesíteni, amíg te, uram és királyom a messze távolban voltál tőle!

Ekkor az idegen porok és gyógyfűveket kínálgatott neki, mert az orvosi tudományokban is nagyon jártas volt. Ezekből Penelope, a nagy és dicső királynő kiválasztott egynehányat és egy pár kék követ, mint talizmánt, a gonosz szemek ellen. Azután megvendégelte az idegen — kereskedőt és megengedte neki, hogy éjlelre az én viskómban pihenessen.

A főnóciái neve: Hamilkar. Szép, karcsú növésű fiatal ember; szeme olyan szelíd volt, mint a hajdon leányé, hangja tisztán csengő, mint az ezüst és viselkedése, modo-

ra kellemes. Sok várost és országot látott. Sokat tudott kalandjairól beszélni. Azt azonban észrevettem, hogy gyakran hazudott.

Másnap már korán reggel fölkelte és eltávozott. Én itthon maradtam a nyájjamat őrizni.

Ugyanazon a napon egy kosár friss, zamatos fűgét vittem a palotába és ott találtam Hamilkárt a nagy csarnokban, a kőrök közt, akiket énekével szórakoztatott. De nem a nagy hősök vitéz tetteit dicsőítette ám énekében, hanem szerelmi dalokat énekelt olyan olvadékony, lágy hangon, hogy még Aéden Phemioszt is fölülmulata. Penelope is lejtött a szobájából az oszlopcsarnokba, rátámaszkodott a márványkorlátra és elbűvölten hallgatta az idegen varázslatos énekét. Bizonyosan rád gondolt, uram és királyom, mert jószágos szemeibe könnyek gyülemltek és újabb, meg újabb dalokra ösztönözte az idegent.

A főnóciái vakmerő módon a királynéra meggyesztette vágyteljes tekintetét, amit a jólelkű királyné gyanútlanul észre sem vett. De nekem, én uram és királyom, az istenség azt sugallta, hogy az az idegen uram és királyom hitvesét arcátlanul ostromolja lábában égő szemeivel.

— Eppen úgy, mint a kőrök? — kérdezte keserű hangon Ulisses.

— Sőt egészen másképpen! Mert a kőrök mindenekelőtt birtokaidra vágyakoztak,

figyelmessé lett s azonnal fellármázta a környéket. Előkerült néhány ásó és kapa és serény munka után csakhamar sikerült is a mentési munkát, mert a két gyermeket sikerült kimenteni veszélyes helyzetéből.

Csak akkor tudódott ki, hogy a harmadik fiú még hiányzik. Kettőzött erővel fogtak tehát újra az ásáshoz, amely szomorú eredménnyel járt. Ott fekiúdt homóksírkában eltemetve a harmadik fiú: Parducz József. Már alig lélegzett. Hiába hoztak elő vizes ruhát, alkalmaztak dörzsölést és bekenetetést, csak nem akart jobban lenni. Valakit tehát elküldtek értesítse azonnal a mentőket, akik nagy készüléssel ki is vonultak a szerencsétlenség színhelyére, de mire megérkeztek a szerencsétlen

gyermek halott volt.

A sok levegőhiány megfuzasztotta. Talán a nehéz teher is összetörte a mellkassát. Nem volt mit tenni, mint a hullát beszállítani a kórházba, ahol holnap az ügyészség közbejöttével felboncolják.

H. Kiss József, aki csütörtökön délután inspekciós volt, este 9 órakor kezdte meg az érdekelt személyek és körülállóknak kihallgatását, mely valószínűleg lapunk zártaig is el fog tartani.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a fogalmazó ur összetéveszti magánszimpátiáját hivatalos kötelességével s amíg egyrészt meg nem engedett módon közlékeny, másfelől tartozó kötelességének sem tesz eleget. Így ezton vagyunk kénytelenek kioktatni, hogy az által, ha egy nevet kérdezősködésünkre — munkája közben is — elárul, még nem követett el semmi hivatalos fegyelmbe ütköző vétséget. Csak kötelességét teljesítette.

Egyébként azt a rendőri nyomozat nélkül is megállapítottuk, hogy Parducz József halálát a későn történt telefonálás is befolyásolhatta és siettetta, mert ahelyett, hogy a helyszínéhez legközelebb eső telefonállomást használták volna, a félóra járásnyira

Sokkal fiatalabb, erőteljesebb volt, mint Ulisses és noha most rabszolgasorsban van, mégis királyi vérből származott . . . Ki tudja . . . hátha talán ő is . . .

Az óvatos szerelmes szíve mélyén, titokban őrző háborgó érzelmeit és megfélemez az ész bölcsességével . . . Magunkat sem ismerjük tökéletesen, hogyan ismerhetnők hát szolgálóinkat? . . .

Igy töprenkedett magában a bölcs Ulisses, akinek lelkében tüzet fogott az ádáz féltékenységek . . .

Azután mégis magához tért és elgondolta, hogy jobb nem kutatni azt, amit úgy sem lehet megtudni soha . . .

Megacélosodva, megerősödve tért vissza Eumaeos viskójába.

— Nyugodjál meg, hűséges szolgám! Sok országot bejártam, sok Istenséget ismerem meg. Azt mondod, hogy az üldözött árnyékok Föniciától származnak. Helves! Egy kost áldozok a föniciak istenségének és biztosan hiszem, hogy az árnyék eltűnik mellőled! . . .

Igy szólt a bölcs Ulisses.
A szolga pedig elhitte urának szavait . . . láza megszünt és rövid időn felgyógyult.

eső vágóhidra mentek s innen értesítették a mentőket.

A szerencsétlen gyermek tragédiájához tartozik még, hogy egy órával előbb az édes anyja elé küldte az apja, aki a dohánygyárban dolgozott s játékvágya és bohókás temperamentuma vitte a buckához, ahol pajtásai kemence építéssel mulattatták magukat. Parducz József a — koporsóját ásta meg.

(gy. zs.)

Hol van a nyakkendőm?

*

Kissé pikáns, de annál érdekesebb eset ad munkát néhány nap óta a rendőrségnek. Legjobb, ha úgy mondjuk, egy nagy alföldi város rendőrségének.

Ugy szimatolva, mint a vizsla, kutat a rendőrség egy lilaszínű, selyemvirágos nyakkendő után. Mindaddig azonban nem akadtak a nyomára, még csak nem is sejtik, hogy ki lehet a boldog tulajdonosa.

Azelőtt, amíg nem kereste a rendőrség, egy újdonsült férj vallotta magáénak. Ugy történt az kérem, hogy a négyhetes menyecske kedvében akart járni az uracskájának.

— Oh, de mivel lepjem meg? — bökött a rózsaszín ujjacskájával a homlokára.

Egy-két pillanatig aztán a tükör előtt illegette magát, boldogan nézegetve asszonyosan gömbölyödő idomait, amelyek bizony isten szebbek, mintha márványból volnának kifaragva s így szólt:

— Ez lesz a legjobb. Elmegyek sétálni, van ugyanis egy szép új kalapom, az uton, oh majd eszembe jut, hogy mit vegyek!?

Igy látta meg a négyhetes menyecske egy bolt kirakatában azt a bizonyos nyakkendőt. Nézegette, nézegette és megtetszett neki. Hogyisne, hiszen odaképzelte a fekete bajuszkás, barnaképi ura hófehér gallérjához s úgy találta, hogy nagyszerűen fog illeni.

— No, kis uram — suttogta, mikor a boltból kilépett — erre vissza kell emlékezni még nagypapa korodban is!

Hát ez most már bajosan történik meg. Vagy olyan keserű lesz az a visszaemlékezés, hogy a „kis uramnak“ égnek mered tőle minden hajszála. De tartunk sort s ne rajzolgassuk le azt, ami még meg sem történt. — Különbben is addig, amíg az újdonsült férjből nagypapa lesz, sok víz lefolyik a vízvezetéki csöveken és még — több, mint valószínű — lesz neki egynéhány lilaszínű, selyemvirágos nyakkendője . . .

Notabene: egy szép napon levél érkezett A kedves, jó mama írta s arról volt benne szó, hogy a menyecske tüstént u'azzon haza, ha télire nem akar cseresznye-befőtt nélkül maradni . . .

— Menjek, kis uram? — nézett könynyes szemmel az urára.

— Persze, hogy menj! Oh, kis csacsim, hát miért ne mennél? Hiszen a mama hív!

— Jó, hát elmegyek. De te magad, te egyedül maradsz itthon . . . ugy-e? — borult a másik pillanatban zokogva az ura vállára.

A szegény, megrémült férinek bizony munkájába került, amíg a „kis csacsit“, ugy ahogy, le tudta csillapítani. Végre is abban egyeztek meg, hogy a férj nem július végén, ahogy először tervezték, hanem még a hónap elején megkezdi szabadságát s ő is elmegy cseresznye-befőttet édesíteni . . .

Kissé szomorúan ugyan, de mégis jó kedvvel utazott el a menyecske. Ekkor már a férj szeretett volna zokogva borulni az ő vállára, ha nem szégyelt volna elérzékenyülni

az utazó közönség előtt. Így csak a lilaszínű nyakkendőjére mutatott majdnem reszkető kézzel.

— Látom, kis uram, látom — mosolygott a menyecske. — Rábizlak hát arra a nyakkendőre . . .

Másnap reggel — ott, ahol felébredt — ugy megijedt a férj, hogy egy pillanatra elállt a szívverése is. Halovány, sápadt arca azután égő piros színt öltött s idegesen kezdte összekapkodni a ruhadarabjait. Közben pedig ezt ismételte:

— Hol van a nyakkendőm? Jai, hol van a nyakkendőm?

Biz annak már hiült helye volt. A férj kénytelen volt tehát a rendőrséghez fordulni. Szerencse, hogy nem került az eset nyilvánosságra.

Mi is ugy tudtuk meg, hogy két nap óta azt a kereskedőt nyomozzák, akinél volna esetleg párja annak a bizonyos nyakkendőnek. Mivelhogy eltelt már az egy hét és a menyecske roppant türelmetlenül sürgeti a férj elutazását. Ami, azt hisszük, érthető is.

Cigányháborúság

Feloszlott a banda

Jóni István és Szele György afféle cigány-magyar nemzetségbeli egyének voltak s mint ilyenek, félig tapasztásból, félig muzsikálásból keresték a kenyeret. Mivel pedig a Debrecen határában elterülő Ujföld lakossága még nem tud eltartani egy nagyobb cigánybandát, ketten összeálltak s megalakították az „első ujföldi cigányzenekar“-t. Mikor aztán a tapasztásnak vége volt, elmentek mulattatni a zenei gyönyörökben uszó közönséget. Szabó István ujföldi korcsmája volt a székhelyük, ahol esténként összeverődött néhány busuló magyar, akik nemcsak sirva, de cigányszó mellett is vigadni akartak s nem igen sajnálták azt a pár hatost, amit a *bandisták* kihgedültek a zsebükből. Aztán meg egy-két pohár bor is csak jutott a moréknak, akik becsületes tapasztó munka után a muzsikát szolgáltatották az ujföldieknek. Így aztán Jóni István, meg Szele György naponta megismételték látogatásukat a Szabó István korcsmájában, egészen tegnap estig.

Mint mindig, tegnap is élénk élet, vig szaporaság uralkodott a korcsmában. Éjfélig folyt a cigányozás. Három koronát is sikerült a tapasztóknak összemuzsikálni. — A korcsmáros azonban álmos volt és éjfélkor aludni ment:

— Elég volt ez mára! — mondta és kintuskolta a korcsmából a morékat.

— Azok aztán az utcán kezdtek el osztozkodni. A pénz Szelenél volt, aki a bugyelárisában tartogatta azt egyéb magánvagyonával együtt. Az osztozkodásnál tehát beleszótta a tárcájába s ebből előkotorázta a közös keresményt s egy korona 50 fillérjével megosztotta azt. Előbb azonban magánvagyonából is felváltott egy koronát s ez alkalommal a bukszája mellékrekeszei is kinyitottak. Jóni, ahogy odapillantott, észrevette, hogy itt egyéb pénzek is vannak. S mert a cigányvér benne erősebb volt a magyar becsületnél, legott megérett benne az elhatározás, hogy komáját ki fogja rabolni.

Kizárólag Debreczenben Piacz-u. 43. a Dreher mellett kaphatók

Ráhmer Sándornál!

Ugyanott a legjobb manillazsineg-ből nagy készlet!

A „Johnston“ kévekötő aratógépek

(melyekből Debreczen és környékén 150 darab van már használatban.)

Nem is tétovázott sokáig, hanem pár lépésnyire haladva, körülnézett, nincs-e közelében valaki, aztán nekiugrott Szelének, azt a földre teperte s el kezdte fojtogatni. Ez a meglepetéstől elvesztette öntudatát, de a Jóni Isván marka is erősen szorongatta a torkát, úgy, hogy nem tudott kiáltani. Ám végső kétségbeeséssel ledobta mégis magáról a rabló pajtást és eszeveszetten futásnak eredt, egyenesen vissza Suba István korcsmájáig. — Itt dörömbölni kezdett és segítségért ordított:

- Keljen fel, gazduram, mert gyilkolnak!
- Hol te?
- Ideki.
- Ki te?
- A „banda“!

Ilyen párbeszéd folyt le köztük, aztán megnyílt a sötét ajtaja s a korcsmáros beocsátotta a megtámadott Szelest. A **banda** pedig megfutott. De a csendőrök elfogták, bekecsérték a debreceni kir. ügyészségre, ahol Jóni Istvánt, mint közbiztonságra ártalmas egyént, kinek állandó lakása sincs, előzetes letartóztatásba helyezték. Az eljárás pedig rablás miatt megindult ellene.

Igy oszlott fel az újföldi cigánybanda!

SPORT

A „**Debreceni Nyomdász Sport Club**“ folyó hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyleti helyiségben taggyűlést tart, melyre úgy a rendes, mint a pártoló tagok meghívottnak. Tárgy: Vigalmi bizottság kiegészítése. Mulatság rendezése. Kirándulás rendezése. Az elnökség.

Magyarok az Olimpiádon. Stockholmból táviratozzák: A mi ne sikerült hazai földön, azt kivitvük semleges területen: legyőztük a Német-birodalom válogatottjait. Az angoloktól szenvedett súlyos vereség lehűtötte kissé az amugy is túlságosan felizgott kedélyeket a német-magyar mérkőzés előtt bizony elment az optimisták kifogyhatatlan táborának a kedve a tippeléstől.

A magyar csapat eddig háromszor iátszott a német reprezentatívokkal és csodálatosképen a magyar földön megtartott mérkőzések mind a két esetben eldöntetlenül végződtek, míg Münchenben a német csapat kénytelen volt meghajolni a magyarok előtt. A stockholmi győzelem annál dicséretreméltóbb, mert a német csapat a legkitünőbb összeállításban szerepelt és a német-orosz 16:0 arányú mérkőzésen volt biztató előjel.

A mérkőzés lefolyásáról a következő távirati tudósítást kaptuk:

Kezds után a magyarok rögtön támadnak és az 5-ik percben Bodnár goalját Groot-hof bíró gáncs címén nem ítéli meg. A szabadrugást Schlosser 20 méterről a goalba lövi. Ezután változatos iáték folvik, de a németek támadását a kitünő védelem biztosan szereli le. A félidő végén Borhás lefut, beadását Schlosser kapásból a goalba lövi. A második félidőben már többször jutnak szóhoz a németek is. Wegele off-side-ből indulva lefut, beadásából Förderer goalt lö. Kevéssel ezután ismét off-side indulásból Wegele lefut, de beadását Fus kapu fölé lövi. Majd hosszantartó magyar támadás következik és egy kornerből kifolyólag Schlosser a 3-ik goalt rugja.

Kitünő volt a védelem — Rumbold, Pa-ver — és Bodnár. Fekete nem vált be a válogatott csapatba.

Az osztrák válogatott footbalcsapat 5:1 arányban győzött az olaszok ellen s így a vigaszdíj döntőjében Ausztria—Magyarország csapatai kerülnek szembe. A vigaszdíj döntőjét holnap, pénteken tartják meg.

A vivó-csapatverseny sorsolásában a négy csoport két első helyezettje alkot két négyes csoportot és a döntő szintén körmérkőzés lesz. A sorsolás a következő:

1. Cseh, görög, magyar.
2. Belga, orosz, olasz.
3. Svéd, német, angol.
4. Holland, osztrák, francia, dán.

A magyar csapat összeállítása: Fuchs, Bertl, Mészáros, Werkner.

Gömblovó verseny. A debreceni polgári lövész-egyesület e hó 7-én saját löterületén gömblovó versenyt rendez, melyen hat verseny szám lesz. A lövészet kezdete délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor.

A diák-kongresszus

A gyűlés ötödik napja.

A MEKDSz. nyári gyűlésének **ötödik** napján a reggeli bibliatanulmányok után délelőtt 10 órakor kezdődött közös gyűlési kezdte meg **Pongrácz** József pápai teológiai tanár a Szövetség pénztárosa, előadás-sorozatát, a minek tárgya „A világ térképe Krisztus szempontjából“. Csak tényeket konstatált, de ezek csodás perspektívát nyitottak meg a hallgatók előtt.

A délután folyamán **Victor** János utazótitkár adott választ a nap folyamán felmerült kérdésekre. Az esteli gyűlés, mely a nagy közönségre tekintettel este 6 órára tétetett át, br. Podmaniczky Pál ev. lelkész, a KVOK. elnöke, előadásában tárta fel a „Keresztyén élet egészségtanának“ első feltételét: a biblia tanulmányozás szükségességét és áldásait.

Az esti áhitatot vacsora után, 8 órakor nyitotta meg **Nyári** Pál ref. lelkész biblia magyarázata: „A Krisztus nélküli élet“ nyomorúságos, lesüllyedt állapotát festve a gyakorlati élet erős színével. Az este kedves emléke **Victor** János kedves szavain kívül a gyűlés egyik külföldi vendégének, **James Campbell** skót misszionáriusnak éneke. A nagybritániai keresztyén diákszövetség nyári gyűlésének egy kedvenc énekét mutatta be saját harmonium kísérete mellett.

A Szövetség felhívja a nagyközönség figyelmét a gyűlés helyén beszerezhető keresztyén iratokra (magyar, német és angol nyelven) és evangéliumi tárgyú képekre stb. — Egyszermind ezutal is tudatja, hogy vasárnap délután fél öt órakor egyenesen a nagyközönség számára — később közlendő programmal — evangelizáló gyűlést rendez, a mi azonban a többi gyűlések nyilvánosságát nem érinti.

HIREK

— **A király nyaralása.** Bécsből jelentik: Végleges rendelkezés szerint ő felsége ma reggel kéthónapi nyári tartózkodásra Ischlbe ment. Ő felsége reggel nyolc órakor utazott el Penzing állomásra s déli 1 óra harminc perckor érkezett meg Ischlbe. A király kíséretében voltak Paar gróf lovassági tábornok, a király főhadsegéde, Schiessl báró, a kabinetiroda főnöke, dr. Kerzl udvari tanácsos, ő felsége orvosa, Hoyos gróf és Horty fregattkapitány, valamint Margutti ezredes szárnysegédek, Pápay kabinetirodai udvari titkár, Imecs, a katonai iroda titkára, Kirigin a kabinetiroda udvari titkára és Repolusk Ferenc, a katonai iroda kiadója. Ő felsége holnapután reggel Böhm udvari tanácsosnak az udvari vadászat vezetőjének előterjesztéseit fogja meghallgatni a tervbe vett udvari vadászatokra és cserkészésekre vonatkozólag. Ő felsége az udvari vadászatok vezetőjét már két héttel ezelőtt Schönbrunnban is kihallgatáson fogadta s abbeli örömeinek adott kifejezést, hogy ismét Ischlbe mehet s a vadászat örömeinek hódolhat.

— **A kormány üdvözlése.** Komáromból táviratozzák: Komáromvármegye törvényhatósági bizottsága Kürthy István főispán elnöke alatt ma tartotta meg rendes közgyűlést, amelyen Antal Gábor és társai indítványára a közgyűlés 76 szóval 11 ellenében kimondta, hogy üdvözlí Tisza István grófit a parlamenti rend helyreállításáért. — Székelyudvarhelyről táviratozzák, hogy Udvarhelyvármegyének Haller István gróf főispán elnöklése alatt tartott közgyűlésen a törvényhatósági bizottság 117 szavazattal 17 ellenében kimondta, hogy a képviselőházi ellenék obstrukcióját elítéli, a kormányt, Tisza István grófit és a munkapártot pedig

— **A debreceni tüdőbeteg sanatórium.** Debrecen városa tudvalevően nagy áldozatkészséggel ajánlott föl minden lehető eszközt arra, hogy a József királyi herceg tüdőbeteg sanatórium egyesület Debrecenben a nagyverdön fölépíthesse sanatóriumát. A megállapodások ratifikálása s a szerződés megkötése végett holnap érkezik meg Debrecenbe Lukács György v. b. t. t. volt miniszter a sanatórium egyesület elnöke és Pakots József a kiváló író, az egyesület titkára.

— **Halálozás.** Tegnap e hó 3-án kinos, rövid betegség után elhalt Steinberger Salamon előkelő debreceni fakereskedő felesége Schwarz Sarolta. A gvász mély részvétet keltett úgy a kiterjedt rokonság, mint a széles körű ismeretség körében, ahol úgy a család, mint a elhunyt általános szeretetben és tiszteletben állott. Temetése 5-én, pénteken reggel kilenc órakor megy végbe a gyászházból.

Csődalatti kiárusítás!

Vb. Aibert László csődtömegébe beleitározott, még elnem adott áruk: Finom rumok, kávé, keményítő, riskása és egyéb fűszerek a mai **ntolsó kiárusítási nap**» beszerzési áron alól — becsértékben — lesznek elárusítva. Szentanna- és Varga-utca sarok.

Dr. Gévay Béla

ügyvéd, tömeggondnok.

— **A debreceni harmadosztályú gyorsvonatok próbái.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Beöthy László kereskedelemügyi miniszter utasította a magyar királyi államvasutak igazgatóságát, hogy a gyorsvonati szerelvényeknek harmadik osztályú kocsikkal való kiegészítésére vonatkozó kérdésekkel állandóan foglalkozzék a végből, hogy azok a vonalak, melyeken ilyen intézkedés tényleg közforgalmi szükség, pontosan megállapíttassanak. A miniszter egyúttal arra is felhívta a Máv. igazgatóságát, hogy haladéktalanul tegye meg a tanulmányokat a tekintetben, hogy mily vonalakon és milyen gyorsvonatokon lehetne harmadik osztályú kocsik járatását már az idei téli menetrend keretében rendszeresíteni. Illetékes helyen azt az információt adták, hogy egvelőre a bécsi, brassói, orsovai, zimonyi és máramaroszi (királyházai) tehát debreceni gyorsvonatokon fognak járni próbaképpen harmadosztályú kocsikkal felszerelt gyorsvonatokat. E vonalak nagy részén már az idén felszerelik harmadik osztályúkkal a gyorsvonatokat, de jövő tavasszal már az említett valamennyi vonalon fognak ilyen gyorsvonatokat járni. E próba eredményétől függ azután, hogy a gyorsvonatoknak III. osztályú kocsikkal való felszerelését állandósítani fogják-e, vagy sem.

— **Hamis sztrájk hírek.** Több helyi és fővárosi lap, debreceni híradás nyomán, állítólagos arató sztrájk mozgalmáról ad kiszínezett híreket. Illetékes helyekről arról értesítik lapunkat, hogy ezek a tudósítók felületes információ útján és tendenciózusan keletkeztek s láttak napvilágot. Sehol a vármegyében, de a szomszédos területeken sem áll az aratói munka és ha voltak is apróbb munkabeszünetek, ezek sem szervezett, vagy pláne politikai mozgalmak, hanem csak a részeseid iavitására irányuló követelések, melyek a megdőlő termés nehezebb megmunkálása folytán méltánylást és kielégítést is találtak. Így a hajduhadházi, mártonfalvai, sőt a balmazújvárosi határban kitört aratósztrájkokról kolportált hírek is valótlank. Csupán egy pár izgató próbált szerencsét a sztrájk mellett hangulatot csinálni, de a hatóság erélyes közbelépése folytán eredményt elérni nem tudtak.

— **Lezuhant aviatikus.** Bukarestből táviratozzák: Ma reggel Caranga hadnagy aeroplániával mintegy száz méter magasságból lezuhant. A gép alá került és meghalt.

— **Vigífiak könyvtára.** A „Vigífiak” társasága cím alatt egy kis csapat állt össze azt a komoly munkát tűzve ki célul, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak egy könyvtárt alakítsanak. Julius hó 7-én vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a „Margit” fürdő disztermében jeles művészek közreműködésével, kabarét rendeznek.

— **Vissza a másvilágról.** Haiduszoboszlóról jelentik, hogy Dörgő József ottani lakos, aki a múlt hó 23-án öngyilkossági szándékból szíve táján a mellébe szurt, már jobban érzi magát. Orvosai tanácsára azonban Debrecenbe hozzák, hogy az itteni közkórházban kezelik. A rendőrség is kihallgatta az életunt embert, aki azt mondja, maga sem tudja, hogyan követte el végzetes tettet.

— **Hazahozzák a Pesti Kereskedelmi Bank csalóját.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Newyorkból táviratozzák: hogy Bauer-Bajor Lajos ügyében, aki tudvalevően büntárs volt Rhylickynek, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank csalójának, a kiadatás iránti iratok június közepe táján érkeztek meg az amerikai hatóságokhoz. Bauer-Bajor Lajos tagadta, hogy ő azonos volna a keresett csalóval és okirathamisítóval, mert az ő keresztnéve nem Lajos, hanem András és előbb Siklóson volt kereskedő. A newyorki osztrák és magyar konzulátus erre táviratban felvilágosításért fordult a budapesti büntetőtörvényszékhez, mennyiben felelnek meg a váloságnak Bauer-Bajor előadásai. A nyomozás tényleg kiderítette, hogy Bauer-Bajor Lajosnak tényleg van egy András nevű fivére, aki azonban Siklóson lakik. Ezt a körülményt kábeltávirat útján jelentették Newyorkba, mire az amerikai hatóságok úgy határoztak, hogy kiadják az elfogott Bauer-Baiort.

— **A Máv. személykocsik világitása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A vonatvilágitás megjavítása érdekében az államvasutak igazgatósága a régi személykocsikat folytatólagosan gázizzófény világitásra alakítja át és az új személykocsikat már ilyen világitási berendezéssel rendelke meg, úgy hogy a hálózatnak ugyszólyán minden pontján már gázizzófény világitású személykocsik is közlekednek. A Máv. budapesti gázgyáraiból az olajgáznak szétosztása érdekében uiabban az igazgatóság további öt gázszállító kocsit rendelt meg.

— **Baleset munkaközben.** Súlyos baleset érte ma délelőtt Kozák Zsuzsa 16 éves patkógyári munkásnőt. Az egyik kerék közé akadt a keze s a lyukasztó gép két ujját levágta. A mentők a közkórházba szállították.

— **Villámcsapás — emberhalállal.** Kisvárdán tegnap délben heves vihar vonult végig a környéken. A határban dolgozó aratónép riadtan igyekezett fedél alá kerülni. A Kisvárdá mellett Nvirkarász község határában dolgozott Márta István földmives feleségével és három gyermekével. Riadtan bujtak össze a viharban. Hirtelen hatalmas villám csapott le a kis csoportba s valamennyiüket földhöz suitotta. Az asszony és a gyermekek súlyos égési sebeket szenvedtek. Márta István azonban oly szerencsétlenül sujtotta a villám, hogy azonnal meghalt.

— **Az elhagyott asszony szomorú sorsa.** Szentesről írják: Jeskó Lajos tiszadádai malomtulajdonos három hónapja elhagyta a feleségét, Hagymássy Juliát. Az alig husz éves asszony több ízben fölkereste férjét, kérte, hogy ne hagyja el, de a férfi hajthatatlan maradt. Az asszony erre kiment a Tisza partára és ott, mikor leszállt az alkony, föbelötte magát. A golyó átfurta a fejét. Esméletlenül esett a vízbe, a hideg víztől aztán eszméletre térve a partig elvergődött és sikerült neki féltetéssel kimászni a vízből. Az egész környéken nem volt senki és a vérző asszonyt, aki egész éjszakát önkívületben töltötte, csak reggel találták meg a víz partján. Kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés a remény.

— **Segédek rablóbandája.** Nyiregyháza-ról írják: A nyiregyházi rendőrség veszedelmes csalóbandát leplezett le. Néhány iparossegéd Tóth Sándor szobafestősegéd vezetésével mesterük nevében itteni kereskedőtől mesterségükhöz szükséges árukat csalt ki és potom áron adta el más kereskedőknek. Tóth Sándort, a banda fejét letartóztatták s most a büntársakat és az orgazdákat keresik.

— **Tolvaj napszám.** Özvegy Gombos Ferencné Homokkeri kofa egy zsák burgonyát akart elszállíttatni a Rákóczi-piacról a városháza előtti piacra. Erre felfogadott egy napszám embert, aki azonban a zsák burgonyát értékesítette és zsákostól együtt eladta. Gombosné sikkasztás miatt a rendőrségen feljelentette.

— **Halál a gép mellett.** Aradról táviratozzák: Az itteni Neumann-féle szeszgyárban ma reggel borzalmas szerencsétlenség történt. Rossu Izidor géppápoló leült a lendítő kerék mellé, hogy az azáltal okozott levegőmozgás által lehűtse magát. Teste azonban félrebillent, a kerék elkapta és darabokra szaggatta.

— **Az örült leány.** Szabadkáról jelentik: A rendőrséget arról értesítették, hogy az egyik ház lakóit egy örült leány tartja izgatottságban. A rendőrség kiderítette, hogy a leány Seprics Anna, kit szülei, mivel a kórházi ellátási díjat nem tudják megfizetni, másfél év óta egy butorozatlan udvari szobában tartják fogva. A rendőrség az örültek házába szállította az elmeháborodott Seprics Annát.

— **Vonat és automobil karambolja.** Bukarestből jelentik: Tegnap este egy automobil összeütközött egy vonattal. Az összeütközés folyamán az automobil darabokra tört. Három ember meghalt és három súlyosan megsebesült. A halottak között van Pierre Chilot francia publicista is.

— **Mindenáron a halálba.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Rákosszentmihályon ma délben a félreeső helyen fölvágta a hasát Nest János vagyonos kertész felesége. Rövid szenvedés után meghalt. Korán reggel nyakát akarta elvágni, de megakadályozták, majd ereit akarta fölmetszeni, de ebben is megakadályozták. Délben végre sikerült neki az öngyilkosság. Nestnének a napokban halt meg egy 22 éves fia.

— **Has és csipő leszorításra.** hölgyközönségnél nélkülözhetetlen slusig erő ideál füző. Kapható Vitériusnál.

— **Szalma és Panama kalap különlegesége** a legnagyobb választékban Frank Testvéreknél.

— **Nyári ruha különlegesége** óriási választékban Halmágyi blous és pongyola divatházában Piac-utca 32. Szedlák-féle ház.

Kufeke

Gyermekeknek és felnőtteknek.

A bel- és külföld

nyugy orvo tekintélyei ajánlják a „Kufeke”-t mint a legjobb táplálékot hányáskezelésnél, hasmenésnél és bélhurutnál.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

palló

különféle hosszban 1½ és 2' vastagságban, egészben eladó. Ára köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon: tásokon arany éremmel és oklevéllel.

Hogyan lehet a legjobb hányás- és reuma-...

Király-Balzsam!

Hogyan lehet a legjobb hányás- és reuma-...

Fog- és fejfájást 5 perces alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes hányás- és reuma-...

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárában. Kossu h-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888 75
Osztrák hitel	884—
4 százalékos koronajáradék	87 80
Államvasút	717—
Jelzálogbank	461 60
Rimamurányi	768—
Salgótarjáni	761—
Közúti vasút	762 50

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/2%, Berlin 4 1/2%, London 2 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svárz E. (Straasor és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Búza szeptemberre	11 74
aprillára	11 52
okt.	9 41
Róza októberre	9 28
Zab októberre	7 49
Tengeri májusra	8 70
Tengeri 1912. év júl.	8 75
augusztusra	8 75
Tengeri szept.	8 79

Készárú 5 drágább.

Új vicinális. A miskolc—tiszapolgári helyiérdekű vasút ügyében tegnap értekezlet volt Miskolcon. Az érdekeltség a következő állomások létesítésében állapodott meg: Sajópetri, Onod, Poga, Nagyszecs, Sajószöged, Szederkény, Tiszapalkonya, Tiszapolgár, Királydomb. Az összes építési költség tízmillió ötszázezer korona lesz.

Nyitott kocsik áruinak fekére. A Magyar királyi államvasutak debreceni Üzletvezetősége közli most a következő hirdetményt: Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy Debrecen állomáson a f. évi február hó 10-én kelt 5303/III. 1912. számú hirdetményünkkel közhírré tett azon kivételes határozatunkat, hogy a nyitott kocsikban szállítható áruk fekéjét felemeljük és a fekébmentes időt leszállítjuk f. évi június hó 30-tól kezdve beszüntetjük. Debrecen. 1912. július hó 1-én. Az Üzletvezetőség.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyel József.

(Folytatás.)

Az, hogy kitöltetlen csekket ajánlott egy wigtowni házúgnöknek — mondtam.

— Ejnye, de tréfás kedvében van Mr. West. De most úgy magunk közt mondom, ha öntől valaki azt kérdezné, hogy hány mértföldnyire van e a ház a tengerparttól, hogy jönnek-e erre felé csavargók, hogy hajók kiköthetnek-e, meg efféle hasonló bolondságokat, akkor ön mit gondolna?

— Azt gondolnám, hogy egy kissé különös ember.

— Ha minden ember megkapná a sorstól azt, amit megérdemel, a mi barátunkat egy nagy házat kell keresnie, magas kőkerítésel körülvéve és nem kerülne neki egy fillérébe sem, mondta Mr. Weil.

— De hol — kérdeztem, hogy humorát kiönthesse.

— Itt a megyei bolondokházában, nevetett a kis kövér ember, mialatt én tovább lovagoltam, otthagya magára a kis emberkét, hogy jól kimulathassa magát.

Az új lakók megérkezése ahelyett, hogy némi változatosságot hozott volna a mi elhagyott vidékünkre, semmi változást nem hozott a mi egyhangú falusi életünkbe. Ahelyett, hogy kiélveztük volna azt a csekély örömet is, amit az ilyen apró falu nyújthat, a vidék szépségeit, úgy találtuk, hogy elzárkóznak mindentől és mi és a szegény halászok körülöttünk alig láttunk, hallottunk felőlük valamit és az volt az érzésük, hogy mindentől el akarnak zárkózni és soha ki sem lépnek a kapun.

Az is hamar bizonyosodott, hogy a gondnok csalódott, mikor azt mondta, hogy

magas kerítés mögé akarnak reitőzni, mert rövidesen egy sereg munkás érkezett Cloomberbe és reggeltől estig szorgalmasan dolgoztak, sőt néha késő éjjel is, hogy fakerítést vonjanak a vár köré.

Mire elkészült és a tetejébe kiálló vastag szegeket vertek, Cloomber vár csak a nagyon vakmerő mászókra nézve volt némileg megközelíthető. Ugy tetszett, mintha a vén katona annyira belebolondult volna a katonai tudományokba, hogy béke idején is az volt a rögeszméje, hogy bevehetetlen várba sáncolja el magát.

Még különösebb volt az, hogy az öreg tábornok valódi ostromnak készült ellenállani, mert maga a wigtowni fiúszeres mondta, hogy a tábornok százával rendelte meg nála a legkülönbözőbb konzervált husokat és főzelékeket.

Az elképzelhető, hogy ezek a szokatlan intézkedések nem kerültek el a szomszédok figyelmét és nem egy tréfás megjegyzésre adtak okot. Az egész partvidéken, egészen az angol határig, nem beszéltek másról, mint a Cloomber-vári lakókról és messze vidékről jöttek el megnézni a különös lakókat.

Az egyetlen megoldás, ami kínálkozott, mindezekből a jelekből következtetve, csak az lehetett, amire a részeges házúgnök célzott, tudniillik, hogy a tábornok és az egész családja bolondok lehetnek, vagy a másik feltevés, hogy valamely állati bünt követett el és miendenáron szeretne szabadulni a következő mények alól.

Ezek lettek volna a természetes következtetések az adott körülményekből ítélve, de rámmézve egyik sem volt kielégítő, egyik sem magyarázta meg a tényeket minden hézagot, minden kétséget kizáróan.

Annyi igaz, hogy Heatherstone tábornokkal való első találkozásom alkalmával az volt az impresszióm, hogy az öreg ur lelke zavarodott, de mikor másodszer beszéltem vele, szinte hihetetlenül kedves és szeretetreméltó volt velem szemben.

Aztán az is számítás alá kell hogy essék, hogy a felesége és gyermekei ugyanolyan magukbazaráló életet élnek mint ő, úgy hogy az elzárkózás és különös viselkedés oka nem vezethető vissza szellemiekre, vagy egészségi okokra.

Ami pedig azt illeti, hogy talán az igazságszolgáltatás elől menekül, az a föltevés még tarthatatlanabb, mint a másik. Wigtown igaz, elhagyott és eldugott vidéken feküdt, de mégsem volt a világnak az a sötét sarka, ahol egy híres katona elrejtőzhetett volna és azt sem tételeznék fel az ember, hogy ilyen körülmények közt a tábornok viselkedésével és cselekedeteivel az egész világ nyelvére kösse a dolgait, mint ahogy ő tette.

Egészben véve más megoldást a magam részéről nem találtam, mint azt a feltevést, hogy beteges vágyódás fogta el őket a csend és nyugalom iránt és minden más háttérbe szorult a csend és nyugalom iránti vágyódás mellett. És hogy milyen arányokat öltött ez a magánosságra és elhagyottságra való hajlamuk, arra nézve hamarosan szereztünk bizonyosságot is.

A édesapám egy reggel nagy elhatározással feljött le a reggelhez. A homlokán lehetett látni, amikor valami nagy dolgon törte a fejét.

— Vedd fel a rózsaszínű szoknyádat ma, mondta Eszter hugomnak és te John csinótsd ki magadat, mert elhatároztam, hogy mi hárman délután elhajtunk Cloomberbe és tiszteletünket tesszük Heatherstone tábornokéknál.

— Cloomberbe? Látogatóba? kiáltott Eszter és szinte tapsolt örömebe.

— Itt én nemcsak a földesur gondnok vagyok, hanem a helyettese és megbízottja is és ebben a minőségben az tartom. kötelességem meglátogatni az új szomszédokat és felajánlani nekik olyan szolgálatokat, amelyekre esetleg szükségük volna és ami csak telhetik tőlünk. Nagyon elhagyottan és kényelmetlenül érezhetik magukat. „Az ember házában legkedvesebb ékitményei, a barátai.”

(Folyt. köv.)

Tiszta agyagból készült szép piros

Cserép, fali téglá

és legzsebb nyersfalazati és

kémény-téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

69—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4482/11. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Mezőgazdasági Bank mint szövetkezet részére 896 kor. tőke, ennek 1908. év szeptember hó 1. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 120 kor. 46 fillér perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával, 1910. évi november hó 23 án bíróságilag lefoglalt és 742 koronára becsült házi butorok és egy zongorából álló ingóságok **1912. évi július hó 8-án délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán Rákóczi-utcán 9. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-többet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-azon foglaltatók részére, kik már jogerős vég-rehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi június hó 21.

Török Péter bírói kiküldött.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontúl minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Betöltendő.

Gyakorlott banktisztviselő a folyószámlák vezetésében jártas, azonnali belépésre helybeli pénzügyhatósághoz kerestetik. Fizetési igényekkel ellátott ajánlatok az eddigi működés megjelölésével «Részvénytársaság 1302» jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy cinos elárúsító kerestetik Piac-utca 77. szám alatt.

Kereskedelmi iskolát végzett urileány gyors és irónő irodai alkalmazást keres. Cím a kidóban.

Adás-vétel.

Szőlő termelők figyelmébe! Rézgalic, Kénpör, rézkénpör, bordói por, raffia és juttafonal előnyös árban kapható Deutsch Lajos fő üzletében, Piac-utca 38. Fiók üzlet Piac-utca 72.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehéremű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon, Telefon 685.

Bocskaykerti fajborok hordószámra, valamint **törköly és seprúpálinka** nagymennyiségben eladó Poroszlav László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Lakás.

Nyaráló a onnali kivételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Különféle.

Zongora tanításra növendékeket mérsékelt díjazásért elfogadok. Antal Jolán, Garay-utca 17. sz.

Magyar-szász gyermekcsere. Stephanic Fritsch, született Czekelius lakik Nagyszébenben, Berg-utca 6. szám alatt, saját legálább egy hold területű gyümölcsös kertjében épült házában. Háza a város legszebb helyén van, kertjéből sétával alkalmas szép rétre jutni. A kert végén saját fürdő kabinja van, közel nyilvános nap- és szabad vízfürdő. A család egyike a legelőkelőbb szász családoknak és semmi kívánni valót nem hagy fenn. Nyárára 21 éves leányát adná cserebe, előszeretettel vidéki földbirtokos családhoz. Utthon még 17 éves leánya és 11 éves fia marad. Bővebbet dr. Medgyesi járásbírónál, Debreczen, Bethlen-u. 17.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióküzletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABEGZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Rohasztó Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: Széchenyi-utca 42. sz. Telefon 323.
Fióküzletek: Csapó-u. 30. — Telefon 668. Hatvan-u. 11. — Telefon 578. Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.
Felvevő telep: Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.

Idény előrehaladottsága miatt

leszállított olcsó árak.

Halmágyinál

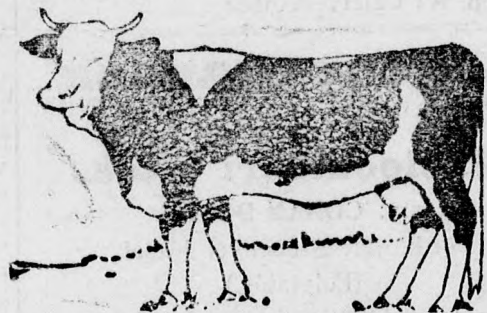
DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüsterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók,
Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák

Costümök minden árban.

Üszöket adunk

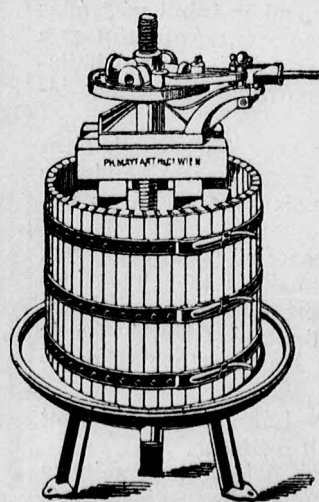
tenyésztés céljából kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)

Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

A mi legmodernebbül berendezett különlegességi gyártelepünk.

40 év óta áll az élén

a borsajtó-gyáraknak és szakkörökben kiérdemelte magának

a legjobb hirnevet.

Kérje a 354/a. számú különlegességi katalógust borsajtó- és gyümölcs-sajtókról, teljes mustoló-telepekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszúzókról és szőlőszemzőgépekről stb.

Több mint 700 érem és első díjak stb.

Ph. Mayfarth & Co.

1500 munkás.

Wien, II., Taborstrasse 71.

Képviselek kerestetnek.